

6.K. 37
7/5391

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 766
Konu :Yazılı Soru Önergesi

28 MAYIS 2009

7071

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı'nın 17.11.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02- 9258 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın H. Hamit HOMRİŞ'in Bakanlığıma tevcih ettiği, 7/5391 esas nolu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 ncü maddesi gereği, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (1 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN H. HAMİT HOMRİŞ'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/5391)

Sorular 1, 2, 3:

Uluslararası piyasalarda ham petrolün varil fiyatı 140 dolar seviyesinden yüzde elliye yakın oranda düşerek 72 dolar seviyesinde seyretmekte olduğu kamuoyunda bilinmektedir. Dünya ham petrol fiyatları düşerken ülkemizde bu düşüş petrol fiyatlarına yeterince yansıtılmamıştır. Buna göre:

- Dünyada ham petrolün varil fiyatları düşerken ülkemizde petrol ve petrol ürünlerinin fiyatlarını indirmeyi düşünüyor musunuz?
- Ülkemizde petrol fiyatlarının yüksek olmasının sebepleri nelerdir?
- 57. hükümet zamanında bir litre benzin 1 dolara endekslenmişken bu gün 1 litre benzinin yaklaşık 2,5 dolar civarında olmasını neye bağlıyorsunuz?

Cevaplar 1, 2, 3:

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 20.12.2003 tarihinde yürürlüğe girişinin akabinde, Kanunda yer alan hükümler çerçevesinde, akaryakıt fiyatlarının oluşumuna ilişkin düzenlemeler kaldırılmış ve fiyatlar 01.01.2005 tarihinden itibaren vergiler, dağıtımçı ve bayi payı, nakliye gibi unsurların birleşimi ile serbest piyasa şartlarında oluşmakta olup denetimi ve takibi Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından yapılmaktadır. 14.10.2008 tarihinde yürürlüğe konulan Petrol Piyasası Fiyatlandırma Sistemi Yönetmeliği kapsamında da rafinerici ve dağıtıcıların faaliyetlerini lisans alırken ortaya koydukları tarife çerçevesinde sürdürmeleri ve daha sonra tarifelerde tek yanlı çıkarlar doğrultusunda değişiklik yapmamaları konularına açıklık getirilmiştir.

Petrol piyasasının amaç maddesinde yer alan ilkelerden özellikle “rekabet” ve “eşitlikçi” düzeylerinin artırılması ile piyasada öngörülebilirliğin geliştirilmesi yönünde önemli adımlar atılmakla birlikte, piyasada oluşan fiyatlara mecbur kalınmadıkça müdahale edilmesi düşünülmemektedir. Ülkemizde akaryakıt fiyatlarının oluşumunda temel belirleyici dünya ham petrol fiyatlarındaki gelişmeler, ülkemizde uygulanan vergi uygulamaları ve döviz kurlarındaki değişim oranlarıdır. Oluşan fiyatların, pompa fiyatları içerisindeki oranı akaryakıtlara ilişkin maktu vergilere göre değişmektedir. Vergisiz akaryakıt fiyatları düştükçe, pompa fiyatı içerisindeki verginin oranı yükselmektedir. Örneğin 30.04.2009 itibarıyla benzin fiyatının yaklaşık %64,5’i vergidir. Ülkemizde serbest piyasa koşullarında oluşan fiyatların daha rekabetçi koşullarda teşekkülünün sağlanmasına yönelik yasal ve idari önlemler alınmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Piyasada rekabet düzeyinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar kapsamında; lisanslı depoculuk uygulamalarının geliştirilmesi ve petrol borsası oluşturulmak suretiyle petrol ticaretinin çağdaş normlara kavuşturulması, petrolün serbest dolaşım imkan ve kabiliyetinin artırılarak rekabet düzeyinin yükseltilmesi ve yatırımlarda dolaylı maliyetlerin payının azaltılması ve benzeri önlemler üzerinde çalışılmaktadır.

Petrol piyasasında şirketlerce oluşturulan tarifeler haricinde herhangi bir endeksleme hedefi bulunmamaktadır.